

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση ΒΑΘΑΚΟΣ κατά Ελλάδας

(Προσφυγή αριθ. 20235/11)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

28 Ιουνίου 2018

Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να επέλθουν αλλαγές ως προς τη μορφή.

Στην υπόθεση Βαθάκος κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα)
αφού συνεδρίασε σε Τμήμα με την ακόλουθη σύνθεση:

Kristina Pardalos, *πρόεδρος,*

Λίνος-Αλέξανδρος Σισιλιάνος,

Krzysztof Wojtyczek,

Ksenija Turković,

Armen Harutyunyan,

Pauliine Koskelo,

Jovan Ilievski, *Δικαστές,*

και με τη σύμπραξη της Renata Degener, Αν. Γραμματέα Τμήματος,,

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 5 Ιουνίου 2018,

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που ελήφθη την ίδια ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (αρ. προσφυγής 20235/11) που άσκησε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ένας Έλληνας υπήκοος, ο κ. Βασίλειος ΒΑΘΑΚΟΣ («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 14 Μαρτίου 2011 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση »).

2. Τον προσφεύγοντα εκπροσώπησε ενώπιον του Δικαστηρίου ο κ. Α. Προυσανίδης, δικηγόρος Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από την πληρεξουσία της, την κ. Γ. Παπαδάκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων επικαλείται ιδίως παραβίαση του δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη το οποίο προστατεύεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης.

4. Στις 26 Απριλίου 2017, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1961 και είναι κάτοικος Σκάλας Λακωνίας.

6. Ο προσφεύγων είναι θεολόγος και καθηγητής της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από το 2001. Έχει το καθεστώς του δημοσίου υπαλλήλου.

7. Στις 19 Απριλίου 2005, το περιφερειακό πειθαρχικό συμβούλιο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επέβαλε στον προσφεύγοντα την πειθαρχική ποινή της αναστολής από τα καθήκοντά του για τρεις μήνες με ολική στέρηση του μισθού του για την περίοδο αυτή, λόγω παράλειψης καθήκοντος και προσβολής των ηθών. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, τόσο της έγγραφης όσο και της προφορικής ο προσφεύγων ανέλαβε ο ίδιος την υπεράσπισή του.

8. Η απόφαση που κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 22 Απριλίου 2005, ανέφερε ότι είχε το δικαίωμα να ασκήσει ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου εντός προθεσμίας είκοσι ημερών από την κοινοποίηση, ήτοι έως τις 12 Μαΐου 2005. Εντούτοις, ο προσφεύγων δεν έκανε χρήση της εν λόγω δυνατότητας. Υποστηρίζει ότι δέχτηκε την ποινή που του επιβλήθηκε.

9. Αντίθετα, στις 16 Μαΐου 2005, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας άσκησε ένσταση υπέρ της Διοίκησης προκειμένου να επιβληθεί στον προσφεύγοντα ποινή βαρύτερη από αυτή που του επέβαλε το περιφερειακό πειθαρχικό συμβούλιο.

10. Στις 16 Μαΐου 2006, το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο ακύρωσε την προαναφερθείσα απόφαση και επέβαλε στον προσφεύγοντα ποινή αναστολής έξι μηνών με ολική στέρηση του μισθού (απόφαση υπ' αριθ. 214/2006). Ο προσφεύγων, ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον δικηγόρο του, ήταν παρών στην ακροαματική διαδικασία και απάντησε σε ερωτήσεις.

11. Στις 11 Ιανουαρίου 2007, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση ακυρώσεως κατά της υπ' αρ. 214/2006 απόφασης ενώπιον του διοικητικού εφετείου Αθηνών. Ενώπιον του εφετείου κατέθεσε συμβολαιογραφικό έγγραφο με το οποίο έδινε στον κ. Α. Προυσανίδη την εντολή να τον εκπροσωπήσει ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου.

12. Στις 24 Αυγούστου 2009, το διοικητικό εφετείο Αθηνών έκρινε εαυτό κατά τόπο αναρμόδιο και παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του διοικητικού εφετείου Τρίπολης.

13. Η ενώπιον του διοικητικού εφετείου Τρίπολης διαδικασία έλαβε χώρα στις 14 Ιουνίου 2010. Ωστόσο, ο προσφεύγων δεν εκπροσωπήθηκε στην επ' ακροατηρίω διαδικασία. Μεταξύ των εγγράφων του φακέλου ήταν και ένα συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο στο οποίο αναφερόταν ότι ο προσφεύγων εξουσιοδοτούσε τον κ. Α. Προυσανίδη και έναν άλλο δικηγόρο να τον εκπροσωπήσουν ενώπιον όλων των δικαστηρίων της χώρας, και ιδίως ενώπιον του διοικητικού εφετείου στην ακροαματική διαδικασία που αφορούσε την εκδίκαση της αγωγής του κατά των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Παιδείας ενόψει της ακύρωσης ή της ευνοϊκής υπέρ του προσφεύγοντος τροποποίησης της απόφασης του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

14. Ο προσφεύγων αναφέρει ότι, στις 14 Ιουνίου 2010 και ώρα 7.30 π.μ., ο δικηγόρος του Α. Προυσανίδης, ενώ έβγαινε από το γραφείο του για να μεταβεί στην Τρίπολη, λιποθύμησε στον δρόμο και μεταφέρθηκε από τους περαστικούς στο νοσοκομείο. Οι γιατροί, φοβούμενοι ότι ο κ. Α. Προυσανίδης είχε υποστεί καρδιακή προσβολή, τον υποβάλανε σε εξετάσεις επί τέσσερις ώρες και εν τέλει διαγνώστηκε με κωλικό του νεφρού και με αιματουρία. Ο ενδιαφερόμενος πήρε εξιτήριο από το νοσοκομείο ώρα 1.00μ.μ., αφού του παρασχέθηκαν οι απαραίτητες φροντίδες και οι γιατροί του συνέστησαν να μείνει στο σπίτι. Του ήταν αδύνατον να αναθέσει σε άλλο συνάδελφο να τον αντικαταστήσει στην επ' ακροατηρίω διαδικασία. Προς επίρρωση των ισχυρισμών του, ο προσφεύγων προσκομίζει ιατρικό πιστοποιητικό εκδοθέν από το εν λόγω νοσοκομείο.

15. Στις 23 Ιουνίου 2010, ο προσφεύγων ζήτησε από το διοικητικό εφετείο Τρίπολης τη διεξαγωγή νέας συζήτησης της υπόθεσης προκειμένου να μπορέσει να παρασταθεί με τον δικηγόρο του και να αναπτύξει τους ισχυρισμούς του. Επικαλέστηκε περίπτωση ανωτέρας βίας όσον αφορά την απουσία του δικηγόρου του κατά την επ' ακροατηρίω διαδικασία της 14^{ης} Ιουνίου 2010 και προσκόμισε ιατρικό πιστοποιητικό προς απόδειξη των ισχυρισμών του.

16. Με την υπ' αριθ. 353/2010 απόφαση της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2010, το Διοικητικό Εφετείο Τρίπολης κήρυξε απαράδεκτη την έφεση του προσφεύγοντος επειδή ο προσφεύγων δεν είχε ασκήσει προηγουμένως ενστάσεις ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου κατά της αρχικής απόφασης του περιφερειακού πειθαρχικού συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

17. Με την υπ' αριθ. 354/2010 απόφαση της ίδιας μέρας, το Διοικητικό Εφετείο Τρίπολης απέρριψε επίσης την αίτηση επανασυζητήσεως της υποθέσεως επειδή η αίτηση αυτή προβλεπόταν μόνον για περιπτώσεις απαραδέκτου αντλούμενου από την έλλειψη νομιμοποίησης του δικηγόρου, ενώ στην υπό κρίση υπόθεση, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος είχε εξουσιοδοτηθεί με συμβολαιογραφική πράξη, η οποία βρισκόταν στον φάκελο. Ειδικότερα, το εφετείο αποφάνθηκε ως εξής:

«Εν προκειμένω, η εν λόγω προσφυγή υπογράφηκε από τον Δικηγόρο Αθηνών κ. Αναστάσιο Προυσανίδη, με την ιδιότητα του εκπροσώπου του αιτούντος και υπογράφεται και από τον αιτούντα. Ο τελευταίος δεν παρέστη στη συζήτηση της 14^{ης} Ιουνίου 2010. Ο φάκελος περιέχει το συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο του Μ.Π., συμβολαιογράφου Αθηνών, το οποίο εκδόθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2009, και με το οποίο ο αιτών εξουσιοδοτεί τον εν λόγω δικηγόρο να τον εκπροσωπήσει, μεταξύ άλλων, ενώπιον όλων των δικαστηρίων της επικράτειας. Κατά συνέπεια, στην υπό κρίση υπόθεση δεν τίθεται κανένα ζήτημα νομιμοποίησης του υπογράφοντος την προσφυγή δικηγόρου και η αίτηση πρέπει να απορριφθεί».

II. ΤΟ ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

18. Τα οικεία άρθρα του π.δ. 18/1989 έχουν ως εξής:

Άρθρο 27

«1. Η πληρεξουσιότητα σε δικηγόρο παρέχεται με συμβολαιογραφική πράξη ή με συνυπογραφή του δικογράφου του ενδίκου μέσου εκ μέρους του διαδίκου ή με προφορική δήλωση στο ακροατήριο.

(...)

5. Αν από λόγους ανώτερης βίας εμποδίσθηκε η νομιμοποίηση του πληρεξουσίου δικηγόρου, δύναται να υποβληθεί αίτηση επανασυζητήσεως της υποθέσεως που κατατίθεται στον αρμόδιο γραμματέα πριν από την έκδοση της αποφάσεως και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη συζήτηση της υποθέσεως. Η αίτηση, η οποία πρέπει να περιέχει με σαφήνεια τους προβαλλόμενους λόγους, δικάζεται από το οικείο Τμήμα καλουμένων αμφοτέρων των διαδίκων

(...). Σε περίπτωση παραδοχής της αιτήσεως η υπόθεση εκδικάζεται εν συνεχεία επί της ουσίας από το ίδιο Τμήμα.

Άρθρο 28

« Σε κάθε περίπτωση, εφόσον έγιναν οι κατά το παρόν κοινοποιήσεις, η υπόθεση συζητείται και εκδίδεται απόφαση ακόμη και αν δεν παρίστανται οι διάδικοι.»

Άρθρο 45

« 1. Η αίτηση ακυρώσεως για υπέρβαση εξουσίας ή παράβαση νόμου επιτρέπεται μόνο κατά των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών (...), που δεν υπόκεινται σε άλλο ένδικο μέσο ενώπιον δικαστηρίου.

2. Η αίτηση ακυρώσεως είναι απαράδεκτη αν στρέφεται κατά εκτελεστής πράξης, κατά της οποίας προβλέπεται από το νόμο ενδικοφανής προσφυγή, που ασκείται κατά νόμο μέσα σε ορισμένη προθεσμία ενώπιον του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη ή άλλου οργάνου και καθιστά δυνατή την επανεξέταση της υπόθεσης κατ' ουσίαν. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση ακυρώσεως επιτρέπεται μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται επί της προσφυγής.»

19. Τα οικεία άρθρα του Ν. 2683/1999 (Κώδικας Δημοσίων Υπαλλήλων), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, είχαν ως εξής:

Άρθρο 121

« Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά των αποφάσεων :

α) του υπουργού, (...),

β) των δευτεροβάθμιων υπηρεσιακών συμβουλίων που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός και άνω, (...)»

Άρθρο 142 – Ένσταση

« 1. (...)

"Οι αποφάσεις των υπηρεσιακών συμβουλίων που έκριναν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, από τον υπάλληλο που τιμωρήθηκε, (...). Όλες οι αποφάσεις των υπηρεσιακών συμβουλίων που έκριναν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, υπέρ της διοίκησης, (...)."

3. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης στον υπάλληλο ή από την περιέλευσή της στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση. (...)

4. Τα πειθαρχικά συμβούλια (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια), όταν κρίνουν μετά από ένσταση του υπαλλήλου ή υπέρ του δεν μπορούν να χειροτερέψουν τη θέση του.

Όταν κρίνουν ένσταση υπέρ της διοίκησης, δεν μπορούν να επιβάλλουν ελαφρότερη ποινή από αυτήν που επιβλήθηκε. Όταν ασκούνται ενστάσεις τόσο από τον υπάλληλο όσο και υπέρ της διοίκησης, το πειθαρχικό συμβούλιο τις κρίνει από κοινού και δεν δεσμεύεται ως προς την ποινή που θα υποβάλει.

5. Η προθεσμία για την άσκηση ένστασης και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης.»

Άρθρο 164 – Ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου

« 1. Οι αποφάσεις των υπηρεσιακών συμβουλίων που έκριναν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, από τον υπάλληλο που τιμωρήθηκε, (...). Όλες οι αποφάσεις των υπηρεσιακών συμβουλίων που έκριναν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, υπέρ της διοίκησης, κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο.

2. Τις πράξεις μπορεί να προσβάλει είτε ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος είτε υπέρ ή κατά του υπαλλήλου ο οικείος υπουργός (...) εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίησή τους.

(...)

5. Τα δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια δεν μπορούν να χειροτερεύσουν τη θέση του υπαλλήλου, όταν η ένσταση ασκείται από τον ίδιο ή υπέρ αυτού. »

20. Η Κυβέρνηση προσκομίζει διάφορες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας από τις οποίες προκύπτει ότι η προσφυγή στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο συνιστά προϋπόθεση του παραδεκτού για τη μεταγενέστερη προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια (αποφάσεις 296/2005, 575/2005, 3383/2005, 2364/2006, 3999/2006, 2318/2007, 4750/2012, 2832/2013, 3225/2014).

21. Το άρθρο 141 του Ν. 3528/2007 (Κώδικας Δημοσίων Υπαλλήλων), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ μετά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υπόθεσης ορίζει ιδίως τα εξής:

« 2. Οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων που κρίνουν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, από τον υπάλληλο που τιμωρήθηκε, στις περιπτώσεις επιβολής της πειθαρχικής ποινής του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών και άνω (...), καθώς και στις περιπτώσεις επιβολής ποινής προστίμου αποδοχών από ένα (1) έως τέσσερις (4) μήνες, εφόσον κατά της απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου έχει ασκηθεί ένσταση υπέρ της διοίκησης (...).

3. Ένσταση ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ή του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου δικαιούνται να ασκήσουν:

α) ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και

«β) υπέρ της διοίκησης ή υπέρ του υπαλλήλου, κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενος, (...) ο Υπουργός, καθώς και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.».

4. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης ή την πλήρη γνώση αυτής από τον υπάλληλο

(...).

Ειδικά στην περίπτωση επιβολής ποινής προστίμου αποδοχών από ένα (1) έως τέσσερις (4) μήνες, όταν ασκείται ένσταση υπέρ της διοίκησης, η προθεσμία για την άσκηση ένστασης εκ μέρους του υπαλλήλου αρχίζει από την κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφων της πειθαρχικής απόφασης και της ένστασης υπέρ της διοίκησης (...). Αν δεν ασκηθεί ένσταση υπέρ της διοίκησης, η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής από τον υπάλληλο ενώπιον του α

ρμόδιου διοικητικού εφετείου αρχίζει από την κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφου της πειθαρχικής απόφασης που συνοδεύεται από βεβαίωση περί μη ασκήσεως ενστάσεως από τη διοίκηση (...).»

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

22. Ο προσφεύγων παραπονείται ότι η ενώπιον του διοικητικού εφετείου Τρίπολης προσφυγή του δεν έτυχε δίκαιης και πραγματικής εκδίκασης. Καταγγέλλει παραβιάσεις των άρθρων 6 § 1 και 13 της Σύμβασης.

23. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 6 της Σύμβασης συνιστά ειδική διάταξη (*lex specialis*) σε σχέση με το άρθρο 13, καθόσον οι προϋποθέσεις του δεύτερου αυτού άρθρου περιλαμβάνονται στις αυστηρότερες προϋποθέσεις του πρώτου (*Baka κατά Ουγγαρίας* [GC], αρ. 20261/12, § 181, CEDH 2016 και *Ελληνοκαθολική ενορία Lupeni και λοιποί κατά Ρουμανίας* [GC], αρ. 76943/11, § 65, CEDH 2016). Επομένως, το Δικαστήριο θα εξετάσει τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος μόνον υπό το πρίσμα του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης, τα οικεία χωρίς του οποίου έχουν ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως, (...) υπό (...) δικαστηρίου, (...) το οποίον θα αποφασίσει, (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως, (...)»

A. Επί του παραδεκτού

24. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 6 στην επίμαχη διαδικασία, θέση η οποία σε κάθε περίπτωση επιβεβαιώνεται από την ίδια τη νομολογία του Δικαστηρίου (*Vilho Eskelinen και λοιποί κατά Φινλανδίας* [GC], αρ. 63235/00, CEDH 2007-II, *Καμένος κατά Κύπρου*, αρ. 147/07, § 73, 31 Οκτωβρίου 2017).

25. Το Δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι η προσφυγή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης και ότι δεν αντίκειται σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου και ως εκ τούτου την κηρύσσει παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Ισχυρισμοί των διαδίκων

26. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, με τις υπ' αριθ. 353/2010 και 354/2010 τελεσίδικες αποφάσεις, δυνάμει των οποίων απορρίφθηκαν αντίστοιχα η αίτηση ακυρώσεως και η αίτηση επανασυζητήσεως της υπόθεσης, το Διοικητικό Εφετείο Τρίπολης τον στέρησε από το δικαίωμά του σε μια πλήρη και πραγματική δικαστική προστασία.

27. Ο προσφεύγων υποστηρίζει, πρώτον, ότι η υποχρέωση ασκήσεως ενδικοφανούς προσφυγής πριν την προσφυγή στο διοικητικό εφετείο δεν προβλέπεται από το νόμο και δεν συνιστά θεμιτό περιορισμό του δικαιώματος πρόσβασης σε δικαστήριο. Υποστηρίζει ότι, με την παρέλευση της προθεσμίας των είκοσι ημερών που είχε στη διάθεσή του προκειμένου να προσφύγει στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ούτε η Διοίκηση είχε ασκήσει έφεση κατά της απόφασης του περιφερειακού πειθαρχικού συμβουλίου, είχε δεχτεί την ποινή που επιβλήθηκε επειδή δεν θα διέτρεχε πλέον τον κίνδυνο να του επιβληθεί βαρύτερη ποινή σε δεύτερο βαθμό.

Αναφέρει ότι όταν πληροφορήθηκε την προσφυγή που άσκησε η Διοίκηση, δεν του ήταν πλέον δυνατόν να προσφύγει και αυτός στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο καθώς η προθεσμία των είκοσι ημερών είχε ήδη εκπνεύσει.

28. Όσον αφορά την απόρριψη της αιτήσεως επανασυζητήσεως της υποθέσης, ο προσφεύγων αναφέρει ότι, ακόμη και υποτεθεί ότι πληρούται η προϋπόθεση της νομιμοποιήσεως του δικηγόρου του με την κατάθεση του συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου, στην πραγματικότητα στάθηκε αδύνατον για τον δικηγόρο του να παραστεί στην διαδικασία και να τον υπερασπιστεί.

29. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι μια από τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της προσφυγής ενώπιον του διοικητικού εφετείου είναι η προηγούμενη άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού οργάνου στο πλαίσιο της οποίας η Διοίκηση εξετάζει την υπόθεση επί της ουσίας. Αναφέρει ότι σκοπός της προϋπόθεσης αυτής είναι όχι μόνον η αποσυμφόρηση των δικαστηρίων λόγω του ότι αποφεύγονται οι άσκοπες διαδικασίες αλλά δίνεται και στον δημόσιο υπάλληλο η ευκαιρία να διευθετήσει την υπόθεσή του μέσω της διοίκησης χωρίς να εμπλακεί σε μια χρονοβόρα δικαστική διαδικασία. Έτσι, η προϋπόθεση αυτή συνιστά, κατά την Κυβέρνηση, έναν θεμιτό περιορισμό του δικαιώματος πρόσβασης σε δικαστήριο. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, ο προσφεύγων είχε λάβει γνώση του δικαιώματός του να ασκήσει ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου εντός προθεσμίας είκοσι ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης του περιφερειακού πειθαρχικού συμβουλίου, αλλά δεν το έπραξε. Ωστόσο, κατά την Κυβέρνηση, η προϋπόθεση αυτή του παραδεκτού, όπως ερμηνεύεται από την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και εφαρμόστηκε στην υπό κρίση υπόθεση από το διοικητικό εφετείο, δεν επέφερε προσβολή του δικαιώματος του προσφεύγοντος όσον αφορά την πρόσβαση σε δικαστήριο.

30. Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι η εν λόγω ένσταση μπορεί να ασκηθεί και να υποστηριχτεί από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο χωρίς την παράσταση δικηγόρου. Αναφέρει επίσης ότι, εάν ο ενδιαφερόμενος, επιθυμεί για οποιοδήποτε λόγο, να δεχτεί την πρωτοβάθμια απόφαση, μπορεί ανά πάσα στιγμή να μην εμμένει στην ένσταση που θα έχει ενδεχομένως ασκήσει. Αναφέρει ότι, σε κάθε

περίπτωση, εάν η ίδια η Διοίκηση δεν ασκήσει ένσταση, η ασκηθείσα από τον δημόσιο υπάλληλο ένσταση δεν μπορεί παρά να έχει ευνοϊκό αποτέλεσμα καθόσον ο νόμος απαγορεύει την επιβολή βαρύτερης ποινής σε δεύτερο βαθμό.

31. Όσον αφορά την απόρριψη της αίτησης επανασυζητήσεως της υποθέσεως, η Κυβέρνηση αναφέρει ότι πρόκειται για ένα έκτακτο ένδικο μέσο, που προβλέπεται από το άρθρο 27 § 5 του Π.Δ.18/1989. Αναφέρει ότι η αίτηση επανασυζητήσεως της υποθέσεως καλύπτει μόνον την έλλειψη νομιμοποίησης του δικηγόρου και όχι άλλες περιπτώσεις απαραδέκτου ή αβασίμου, καθόσον δεν συνιστά, κατά την Κυβέρνηση, ένδικο μέσο κατά δικαστικής απόφασης. Προσθέτει ότι εάν ο δικηγόρος έχει εξουσιοδότηση από τον πελάτη του, τότε το δικαστήριο εξετάζει την υπόθεση στο σύνολό της ακόμη και αν ο ενδιαφερόμενος δεν είναι παρών. Όμως, στην υπό κρίση υπόθεση, κατά την Κυβέρνηση, ο φάκελος περιείχε συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο του προσφεύγοντος, με το οποίο ο προσφεύγων εξουσιοδοτούσε τον δικηγόρο του να τον εκπροσωπήσει ενώπιον όλων των δικαστηρίων της χώρας. Συνεπώς, η Κυβέρνηση θεωρεί ότι δεν υπήρξε έλλειψη νομιμοποίησης έτσι ώστε να τύχει εφαρμογής το προαναφερθέν άρθρο 27 παράγραφος 5.

32. Υποστηρίζει ότι η μη παράσταση του προσφεύγοντος ενώπιον του διοικητικού εφετείου δεν επέφερε προσβολή του δικαιώματος πρόσβασης σε δικαστήριο καθόσον, κατά την Κυβέρνηση, η αίτηση ακυρώσεως απορρίφθηκε για λόγο που αφορά το παραδεκτό αυτής, ήτοι λόγω της μη προσφυγής στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο. Κατά την Κυβέρνηση ακόμη και αν ο προσφεύγων είχε παραστεί στη συζήτηση της υπόθεσης, τούτο δεν θα μπορούσε να θεραπεύσει ένα τέτοιο δικονομικό ελάττωμα. Επίσης, κατά την Κυβέρνηση, όλοι οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος αφορούσαν παραβιάσεις των τύπων της διαδικασίας (αναρμοδιότητα, κακή σύνθεση του πειθαρχικού συμβουλίου, παράλειψη απάντησης σε αίτημα εξαίρεσης μέλους αυτού), τις οποίες το διοικητικό εφετείο θα είχε εξετάσει σε κάθε περίπτωση εάν δεν υπήρχε ο προαναφερθείς λόγος απαραδέκτου, είτε είχε παρασταθεί ο προσφεύγων είτε όχι.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

33. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η πρόσβαση σε δικαστήριο πρέπει να είναι «συγκεκριμένη και πραγματική» και όχι θεωρητική και ουτοπική (βλ. υπό την έννοια αυτή, *Bellet κατά Γαλλίας*, 4 Δεκεμβρίου 1995, § 36, σειρά Α αρ.333-B). Ο πραγματικός χαρακτήρας του δικαιώματος πρόσβασης απαιτεί ένα άτομο να έχει την σαφή και συγκεκριμένη δυνατότητα να προσβάλλει μια πράξη που συνιστά επέμβαση στα δικαιώματά του (*Nunes Dias κατά Πορτογαλίας* (déc.), αρ. 2672/03 και 69829/01, CEDH 2003-IV, και προαναφερθείσα απόφαση *Bellet*, § 36). Επίσης, το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο δεν περιλαμβάνει μόνον το δικαίωμα κίνησης αγωγής αλλά και το δικαίωμα σε δικαστική επίλυση της διαφοράς (βλ. για παράδειγμα, προαναφερθείσα *Ελληνοκαθολική ενορία Lupeni και λοιποί*, § 86, *Fălie κατά Ρουμανίας*, αρ. 23257/04, §§ 22 και 24, 19 Μαΐου 2015, και *Kutić κατά Κροατίας*, αρ. 48778/99, § 25, CEDH 2002-II).

34. Το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο δεν είναι απόλυτο και ως εκ τούτου είναι επιδεκτικό περιορισμών οι οποίοι γίνονται σιωπηρά δεκτοί, καθόσον από την ίδια τη φύση του καλεί σε ρύθμιση από το Κράτος, ρύθμιση η οποία μπορεί να έχει διαφορετική μορφή ως προς τον χρόνο και τον τόπο, ανάλογα με τις ανάγκες και τους δυνατότητες της κοινότητας και των προσώπων (*Stanev κατά Βουλγαρίας* [GC], αρ. 36760/06, § 230, CEDH 2012). Κατά τη θέσπιση της εν λόγω ρύθμισης, τα συμβαλλόμενα κράτη απολαύουν ορισμένου περιθώριου εκτιμήσεως. Μολονότι εναπόκειται στο Δικαστήριο να αποφανθεί σε τελευταίο βαθμό για την τήρηση των επιταγών της Σύμβασης, εν τούτοις, ρόλος του Δικαστηρίου δεν είναι να υποκαταστήσει την κρίση των εθνικών αρχών με μια άλλη κρίση σχετικά με το ποια θα μπορούσε να είναι η καλύτερη πολιτική επί του θέματος. Ωστόσο, οι περιορισμοί που επιβάλλονται δεν μπορούν να περιορίζουν την πρόσβαση του ενδιαφερομένου κατά τέτοιο τρόπο ή σε τέτοιο βαθμό που να θίγεται η ίδια η ουσία του δικαιώματος. Επίσης, οι εν λόγω περιορισμοί δεν είναι συμβατοί με το άρθρο 6 § 1 παρά μόνον εάν επιδιώκουν ένα θεμιτό σκοπό και εάν υπάρχει εύλογη σχέση αναλογικότητας μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και του επιδιωκόμενου σκοπού (προαναφερθείσα *Ελληνοκαθολική ενορία Lupeni και λοιποί*, § 89, προαναφερθείσα *Baka*, § 120, *Παπαϊωάννου κατά Ελλάδας*,

αρ. 18880/15, § 40, 2 Ιουνίου 2016, *Καλλέργης κατά Ελλάδας*, αρ. 37349/07, § 16, 2 Απριλίου 2009).

35. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι τα άρθρα 142 και 164 του Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων όπως ίσχυαν κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών προέβλεπαν ορισμένη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθήσει ο δημόσιος υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε ποινή από το πειθαρχικό συμβούλιο και ο οποίος επιθυμούσε να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης που του επέβαλε την ποινή: ο υπάλληλος έπρεπε να προσφύγει στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο και, μετά, ενδεχομένως, στα διοικητικά δικαστήρια. Η προσφυγή στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για την προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια (βλ. ανωτέρω παρ. 19-20).

36. Το Δικαστήριο συμμερίζεται την άποψη της Κυβέρνησης και θεωρεί ότι η προαναφερθείσα διαδικασία επιδιώκει τον θεμιτό σκοπό της ελάφρυνσης του φόρτου εργασίας των διοικητικών δικαστηρίων και σκοπεί στο να επιτρέψει στον ενδιαφερόμενο να διευθετήσει το ταχύτερο δυνατόν την κατάστασή του χωρίς να εμπλακεί σε μακροχρόνιες και δαπανηρές δικαστικές διαδικασίες.

37. Μένει να καθοριστεί εάν οι περιορισμοί που προέβλεπε η διαδικασία που εφαρμόστηκε στην υπό κρίση υπόθεση ήταν ανάλογοι του προαναφερθέντος θεμιτού σκοπού.

38. Στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι στον προσφεύγοντα επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της αναστολής των καθηκόντων του για τρεις μήνες με στέρηση αποδοχών για την ίδια περίοδο. Η απόφαση αυτή του επιβλήθηκε από το περιφερειακό πειθαρχικό συμβούλιο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετά από έγγραφη και προφορική διαδικασία στην οποία ο ίδια προσφεύγων ανέλαβε την υπεράσπισή του. Η απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 22 Απριλίου 2005, ανέφερε ότι είχε το δικαίωμα να υποβάλει ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου εντός προθεσμίας είκοσι ημερών από την κοινοποίηση, ήτοι έως τις 12 Μαΐου 2005.

39. Ο προσφεύγων λέει ότι δέχτηκε την ποινή που του επιβλήθηκε και ότι για τον λόγο αυτό δεν προσέφυγε στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο. Το

Δικαστήριο δεν αμφισβητεί τη δήλωση αυτή του προσφεύγοντος καθόσον ο προσφεύγων άφησε να περάσει άπρακτη η προθεσμία των είκοσι ημερών χωρίς να αντιδράσει, ενώ θα μπορούσε να ασκήσει έφεση κατά της απόφασης που του επέβαλε ποινή, είτε ο ίδιος είτε εκπροσωπούμενος από δικηγόρο.

40. Το Δικαστήριο διαπιστώνει αντίθετα ότι, στις 16 Μαΐου 2005, ήτοι σε χρόνο που η προθεσμία των είκοσι ημερών είχε ήδη εκπνεύσει, η Διοίκηση άσκησε ένσταση κατά της απόφασης του περιφερειακού πειθαρχικού συμβουλίου προκειμένου να πετύχει την επιβολή μιας αυστηρότερης ποινής στον προσφεύγοντα. Εν συνεχεία, στις 16 Μαΐου 2006, το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο επέβαλε στον προσφεύγοντα ποινή εξάμηνης αναστολής των καθηκόντων με στέρηση αποδοχών. Μετά την επιβολή αυτής της βαρύτερης ποινής, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση ακυρώσεως κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του διοικητικού εφετείου, αίτηση που το εφετείο απέρριψε λόγω του ότι ο προσφεύγων δεν είχε ασκήσει ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

41. Το Δικαστήριο λαμβάνει επίσης υπόψη τον ισχυρισμό της Κυβέρνησης ότι ο προσφεύγων θα μπορούσε να προσφύγει στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο καθώς, σε περίπτωση που ο υπάλληλος προσφύγει ενώπιον του οργάνου αυτού, δεν θα μπορούσε να υπάρξει επιβολή βαρύτερης ποινής σε δεύτερο βαθμό. Ο ισχυρισμός αυτός δεν πείθει το Δικαστήριο καθόσον η αιτίαση του προσφεύγοντος αφορά την πρόσβασή του στα διοικητικά δικαστήρια μετά από χειροτέρευση της ποινής του.. Ωστόσο, στην περίπτωση που, θα είχε ασκήσει προσφυγή ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, και είχε πετύχει μείωση ή ακύρωση της ποινής του, δεν θα είχε κανένα λόγο να προσφύγει στα εν λόγω δικαστήρια.

42. Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που προσκομίζει η Κυβέρνηση για να αποδείξει ότι η προσφυγή ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού για την ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων προσφυγή (ανωτέρω παρ. 20), δεν αντιστοιχούν στα πραγματικά περιστατικά της παρούσας υπόθεσης. Οι αποφάσεις αυτές αφορούν περιπτώσεις στις οποίες ο

ενδιαφερόμενος είτε είχε ασκήσει εκπρόθεσμα την προσφυγή του, είτε δεν είχε πληροφορηθεί το δικαίωμά του να υποβάλει ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, είτε την περίπτωση που η κοινοποίηση της απόφασης περιήλθε σε αυτόν με καθυστέρηση. Καμία από τις αποφάσεις του ΣτΕ που προσκόμισε η Κυβέρνηση δεν έκρινε περίπτωση όπως αυτή του προσφεύγοντος, στην οποία η απόφαση του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου του κοινοποιήθηκε εμπρόθεσμα και έλαβε γνώση της δυνατότητας άσκησης προσφυγής ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, αλλά η Διοίκηση άσκησε ένσταση μετά την παρέλευση της προθεσμίας των είκοσι ημερών που είχε στη διάθεσή του ο υπάλληλος και ενώ αυτός είχε ήδη αποκλειστεί από τη δυνατότητα να υποβάλει ο ίδιος ένσταση. Με άλλα λόγια, το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν αποφάνθηκε ποτέ επί του ζητήματος του αποκλεισμού του ενδιαφερομένου στην περίπτωση που η Διοίκηση έχει ασκήσει ένσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου μετά την παρέλευση της προθεσμίας που έχει ο υπάλληλος και ενώ η ένσταση καταλήγει στην επιβολή βαρύτερης ποινής από αυτή που επιβλήθηκε σε πρώτο βαθμό.

43. Πλεονασματικά, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν υπάρχει κίνδυνος να επαναληφθεί στο μέλλον παρόμοια κατάσταση, μετά τη θέσπιση του άρθρου 141 του νέου Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων (ανωτέρω παρ. 21). Η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου προβλέπει ότι, σε περίπτωση επιβολής προστίμου αποδοχών από ένα έως τέσσερις μήνες, εφόσον ασκηθεί ένσταση υπέρ της διοίκησης, η προθεσμία που έχει ο υπάλληλος για να υποβάλει και αυτός από την πλευρά του ένσταση αρχίζει από την κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφων της πειθαρχικής απόφασης και της ένστασης υπέρ της διοίκησης. Εάν δεν έχει ασκηθεί ένσταση υπέρ της διοίκησης, η προθεσμία που έχει ο υπάλληλος για να προσφύγει στο διοικητικό εφετείο αρχίζει από την κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφου της πειθαρχικής απόφασης που συνοδεύεται από βεβαίωση περί μη ασκήσεως ένστασης από τη διοίκηση.

44. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης και λόγω της ισχύουσας τότε νομοθεσίας, ήταν αδύνατον στον προσφεύγοντα να προσβάλει μια απόφαση η οποία είχε χειροτέρευση την ποινή

που του επιβλήθηκε και μάλιστα ενώ δεν κίνησε ο ίδιος τη διαδικασία η οποία κατέληξε στην εν λόγω χειροτέρευση.

45. Υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπόθεσης, το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων υπέστη ένα δυσανάλογο φραγμό στο δικαίωμά του για πρόσβαση σε δικαστήριο λόγω του ότι του ήταν αδύνατο να προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια για να προσβάλει την χειροτέρευση της ποινής του.

46. Το συμπέρασμα αυτό απαλλάσσει το Δικαστήριο από την υποχρέωση εξέτασης της δεύτερης αιτίας της προσφεύγοντος σχετικά με την απόρριψη από το διοικητικό εφετείο της αίτησης επανασυζητήσεως της υπόθεσης.

47. Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

48. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

« Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση. »

A. Ζημία και έξοδα και δικαστική δαπάνη

49. Ο προσφεύγων ζητεί το ποσό των 30 000 ευρώ για την υλική ζημία και την ηθική βλάβη που θεωρεί ότι υπέστη, καθώς και για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε, κατά δήλωσή του, ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων. Στο ποσό αυτό, συμπεριλαμβάνει τους μισθούς έξι μηνών τους οποίους δηλώνει ότι έχει στερηθεί λόγω της απόφασης του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου. Αντίθετα, δεν διευκρινίζει τις αξιώσεις του για έξοδα και δικαστική δαπάνη.

50. Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι το αιτούμενο ποσό είναι υπερβολικό και ότι η στέρηση των μισθών και τα έξοδα και η δικαστική δαπάνη δεν τελούν σε αιτιώδη σύνδεσμο με την επικαλούμενη παραβίαση της Σύμβασης.

51. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της διαπιστωθείσας παραβίασης και της επικαλούμενης υλικής ζημίας και πολύ περισσότερο δεν μπορεί να εικάσει την ποινή που θα είχε επιβληθεί στον προσφεύγοντα στην περίπτωση που διοικητικό εφετείο θα είχε αποφανθεί επί της ουσίας. Ως εκ τούτου απορρίπτεται το αίτημα του προσφεύγοντος ως προς την υλική ζημία. Αντίθετα, θεωρεί ότι συντρέχει λόγος να του επιδικάσει το ποσό των 3 200 ευρώ για ηθική βλάβη. Όσον αφορά τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη, δεν επιδικάζει κανένα ποσό, καθόσον ο προσφεύγων δεν προσδιόρισε ποσοτικά το σχετικό αίτημά του.

B. Τόκοι υπερημερίας

52. Το Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να υπολογίσει το ύψος των τόκων υπερημερίας με βάση το επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει παραδεκτή την προσφυγή,*
2. *Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης,*
3. *Αποφαίνεται*
 - α) *ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών από την ημέρα που η απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, το ποσό των τριών χιλιάδων διακοσίων ευρώ (€ 3 200), πλέον κάθε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος, για ηθική βλάβη,*
 - β) *ότι από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ'*

αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες,

4. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης ως προς τα λοιπά.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 28 Ιουνίου 2018, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

Renata Degener
Αν. Γραμματέας

Kristina Pardalos
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφάστρια

Μαρία Καραμπάτσα